

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд на

МАРТИН НИКОЛАЕВ ПАВЛОВ

редовен докторант към катедра „Камерна музика и съпровод“,
ИФ на НМА „Проф. Панчо Владигеров“

на тема

**„Камерният ансамбъл секстет (дървен духов квинтет и пиано)
в съвременната европейска музика“**

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“
по професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство

от проф. д-р Георгита Бояджиева-Николова
НМА „Проф. Панчо Владигеров“

Познавам Мартин Павлов като един от най-интересните и талантиливи млади български инструменталисти, които постоянно разширяват своите професионални интереси. В своята многостранна и активна концертна практика той натрупва богат и разнообразен репертоар *като солист* (на Софийска филхармония, Нов симфоничен оркестър, Плевнска филхармония, Йоханесбургски камерен оркестър, АСО на НМА и др.), *камерен изпълнител* (значителен брой камерни концерти с различни ансамбли, в програмите на които са включени и внушителен брой премиерни изпълнения на произведения от Стивън Гарднър, Каору Нагашима, Гаред Фар, Джузепе Мариоти, Мартин Еберлайн, Филип Павлов, Красимир Тасков, Велислав Заимов, Марин Вълчанов) и *оркестрант* (от 2015г. до този момент - първи флейтист и водач на група в АСО на НМА).

Имам впечатления от неговото професионално развитие от студентските му години, а по-късно и като колега, партньор в работата с различни камерни ансамбли, на концертния подиум. Великолепен флейтист и музикант, той има

забележително чувство за стил и художествена мярка, проявяващи се както в прецизното отношение към характеристиките на звука, така и чрез особеното внимание и възискателност към детайлите. Обширният като епохи и стилове камерен репертоар говори от една страна за специалния афинитет на Мартин Павлов към камерната музика, а от друга - очертава широкия кръг на неговите музикалните му интереси. През последните пет години концертната дейност на Мартин Павлов включва камерни произведения за различни състави като **квартет** за флейта, цигулка, виола и виолончело (Бетовен - Серенада оп. 25, Моцарт – Квартет № 1 оп. 285), Ж. Франсе - **Духов квартет** в С Dur, **духов квинтет** (Данци - Квинтет №1 оп.56, А. Рейха – Квинтет №25 F Dur, преработки за духов квинтет на творби от Моцарт, Григ и Бизе), **трио** за флейта, виолончело и пиано (Хайдн – Трио №28, Мартину – Трио №1), Бетовен – Трио за флейта, фагот и пиано оп.37, **сонати** (Райнеке - Соната “**UNDINE**”, О. Месиен – Le merle noir, А. Петрович-Врачанска – Sense of past, М. Еберлайн - Фантазия за соло флейта и други.

Специално подчертавам представените към изпълнителската част от доктората **премиерни изпълнения** от Русел – Трио за флейта, виола и виолончело, Гарднър – два квинтета за флейта, кларинет, цигулка, виолончело и пиано - GUTTER SNIPE и CLOCKWORK SOLDIER, Гарет Фар – Соната за флейта и маримба, К. Нагашима - “*Mystic Night*” за флейта и пиано, Римски-Корсаков – Квинтет за пиано и духови оп. 135, Джейкъб – Секстет за пиано и духови оп.6, Красимир Тасков – „Belief 3“ за флейта, цигулка, виола и виолончело и други.

Мартин Павлов притежава не често срещана съвкупност от качества като професионална честност и инструментална сигурност, живи и бързи реакции, убедително защитени звукови идеи, способност за концентрация - важни и необходими в работата на всеки ансамбъл, те определят както равнището, така и убедителността на сценичните изяви.

Широкият обхват на репертоара, включването на автори с различна естетика, стил и композиционна техника, интересът към различни по вид и инструментален състав камерни формации, както и живата реакция на Мартин Павлов към творчеството на съвременните композитори от различни национални школи, от една страна ми дават основание да оцена най-високо изпълнителския компонент от предложения труд и от друга – позволяват на докторанта не само да анализира, а и да вниква в характера на музиката в дълбочина, да обобщава; да достига и свързва изводите от технологично и интерпретационно естество със съществени и съдържателни аспекти на разбирането и претворяването на разглежданите произведения.

Казвам всичко това не в рамките на едно стандартно представяне, а за да подчертая, че като насоченост и избор на тема, представената дисертация е свързана преди всичко с осмисления опит на докторанта като камерен изпълнител. В изложението ясно личи в позицията на музикант, който изследва и анализира логиката на нотния текст, без да изоставя средствата и художествената гледна точка на интерпретатор.

Дисертационният труд на Мартин Павлов на тема *„Камерният ансамбъл секстет (дървен духов квинтет и пиано) в съвременната европейска музика“* се състои от 123 страници, включително нотни примери и е структуриран както следва: Увод, Глави I, II и III, Заключение, Справка за приносите на научния труд, Приложение 1 (Интервю с Любомир Денев), Приложение 2 (Секстета на Велислав Заимов в изпълнителската практика) и Библиография, включваща 45 заглавия и 7 интернет източника. Към основния текст е представен списък с художествено-творческите изяви на докторанта, включващ неговата концертна и звукозаписна дейност. В Автореферата са отразени коректно и публикациите по темата. Дисертационният труд е

разгледан в катедра „Камерна музика и съпровод“ на 15.02. 2021 и с последвало решение на ФС на ИФ от 16. 02.2021 е насочен към публична защита.

В Увода авторът изяснява своята гледна точка, мотивира темата на дисертацията си и очертава нейните граници. **Основна задача** на научния труд е „*чрез анализ на посочените камерни произведения да бъдат представени различни подходи и творчески идеи, реализирани от съвременни композитори през ХХ век.*“ (стр. 5), а **обект на изследването** - „*камерният ансамбъл секстет в съвременната музикално-изпълнителска практика и в педагогическото обучение.*“ (стр. 5). Кратко и обобщено е представено и съдържанието на трите основни глави.

Докторантът посвещава **Първа Глава** на идеята да проследи **развитието на музикалното изкуство през вековете** от разсъжденията и разбирането на понятието „музика“ на най-големите философи и умове на древността (Аристотел, Питагор, Аристоксен и Платон) и от там - във всички епохи (1.1), дългата **история на създаване и усъвършенстване на музикалните инструменти**, заедно с **възникването на видовете камерни ансамбли** от първите съчетания на 2, 3 или повече струнни до съвременното многообразие от комбинации на инструменти от различни групи, с различен начин на звукоизвличане (1.2).

Много добре структуриран, с логична последователност между дяловете и удачно изведена линия на смисловите връзки между тях (постигнато както тук, така и в целия труд), този сравнително кратък преглед създава учудващо богата представа за развитието на музикалното изпълнителско изкуство и създаването на различните видове камерни ансамбли. С цитираните добре известни, но точно подбрани и подредени исторически факти тази част от изследването има определена познавателна стойност и може да бъде полезна за широк кръг млади музиканти.

В края на първата глава авторът достига до създаването на клавирния секстет като устойчива формация, която се утвърждава след сравнително късното присъединяване на пианото към вече утвърдили се в епохата на Класицизма състав на духовия квинтет (Fl., Ob., Cl., Fg., Cr.). Подробно и с особено внимание този процес е проследен с конкретни исторически данни във **Втора Глава 2.1.**, заедно с кратък преглед на произведенията за този състав от Луиз Ференц, Лудвиг Тюйле, Ханс Хубер, Албер Русел, Паул Жуон, Теодор Блумер и Бохуслав Мартину. **Особено внимание и най-висока оценка заслужават подробно изведените и професионално формулирани ансамблови проблеми, произтичащи от различните индивидуални характеристики на инструментите (Fl., Ob., Cl., Fg., Cr.) и пиано, свързани с техния специфичен начин на звукоизвличане (2.2).** В тази връзка са разгледани ясно, точно и в детайли най-важните аспекти на ансамбловото изпълнение и техните компоненти, включително прочита на авторските означения за темпо и характер, пътя за постигане на убедителна художествена интерпретация и принципите при динамичното и драматургично изграждане на всяка творба.

В Трета глава е осъществено първото теоретично изследване на секстетите от Франсис Пуленк, Гордън Джейкъб и Любомир Денев. В широките рамки на многопластовия структурен, изпълнителски и педагогически анализ на често изпълняваните и доказали своята жизненост значими творби, докторантът очертава с точно поставени акценти особености на стила, естетиката и композиционната техника на техните автори. В същото време неговият педагогически подход и начин на мислене **(3.4. Обобщение на индивидуалните композиционни подходи, художествени и структурни различия в секстетите на Пуленк, Джейкъб и Денев (Схематично представяне и изграждане на педагогическа концепция при изучаването на трите камерни творби)** е толкова изненадващ, колкото и респектиращ

предвид обстоятелството, че Мартин Павлов е редовен докторант и хоноруван преподавател по камерна музика от едва от 2019 година. *Конкретно и професионално изложените изпълнителски проблеми в трите секстета и предложената методическа концепция с подробно описание на различните ѝ аспекти извеждам като един от най-важните приноси на дисертационния труд. Точното дефиниране на инструменталните и ансамбловите проблеми, както и последователността в начините на тяхното преодоляване са стойности сами по себе си. Практическата им приложимост ги прави извънредно полезни в работата на и с младите изпълнители не само върху цитираните произведения – обстоятелство, което наред с ангажираността и дълбокия интерес на докторанта при проследяването на този сложен процес в неговата цялост, е важно условие за успешната му настояща и бъдеща педагогическа дейност.*

Изцяло приемам направената от докторанта справка за научните приноси в настоящия труд.

Предвид казаното до тук, в заключение изразявам дълбокото си убеждение във високата стойност и приноси достойнства на дисертационния труд на Мартин Павлов „*Камерният ансамбъл секстет (дървен духов квинтет и пиано) в съвременната европейска музика*“ и предлагам на уважаемото Научно жури да му присъди образователната и научната степен „Доктор“.

Проф. д-р Георгита Бояджиева-Николова

31 март 2021 г